

STATISTIKANÕUKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tallinn

22.06.2021 nr 10-1/21/003sn

Algus kell 9.00, lõpp kell 12.00

Juhatas Üllar Jaaksoo

Protokollis Astrid Aavola

Võtsid osa Sven Kirsipuu (9.00-10.00), Kaie Koskaru-Nelk, Kätlin Mandel, Allan Puur, Hede Sinisaar, Veiko Tali, Marko Udras, Ott Velsberg

Puudusid Marko Gorban, Pille Lehis

Kutsutud:

Tervise Arengu Instituudi tervisestatistika osakonna juhataja kohusetäitja Jane Idavain

Eesti Panga statistikaosakonna juhataja Jaanus Kroon

Riigikantselei strateegiadirektori asetäitja Eili Lepik

Riigikantselei tippjuhtide kompetentsikeskuse juhataja Eve Limbach-Pirn

Statistikaameti andmehõive ja töötuluse osakonna juhataja Heidi Pellmas

Statistikaameti partnerlussuhete juht Jaana Tael

Statistikaameti Aruandlus 3.0 projektijuht Marek Začek

PÄEVAKORD:

1. Statistikanõukogu esimehe valimine
2. Statistikaameti 2022.-2026. aasta statistikatööde loetelu arvamuse kinnitamine
3. Ülevaade andmekorjest ning sammudest andmeesitajate koormuse vähendamiseks
4. Ülevaade riiklikust Aruandlus 3.0 projektist
5. Peadirektori kandidaat

1. Statistikanõukogu esimehe valimine

Statistikanõukogu uue esimehe kandidaadina pakuti välja Üllar Jaaksoo. Kandidaat tutvustas end ning seejärel toimus hääletus. Liikmed olid kandidaadi poolt ning vastuväiteid ei olnud.

OTSUSTATI:

- 1.1. Määrata statistikanõukogu esimeheks Üllar Jaaksoo.

2. Statistikaameti 2022.-2026. aasta statistikatööde loetelu arvamuse kinnitamine

Jaana Tael andis ülevaate statistikatööde ülesehitusest ja loetelust (lisa 1). Statistikatööde loetelu on nimekirjalt ja koosseisult sama. Eesmärk oleks suured riiklikud strateegiad ja valdkondlikud arengukavad muuta põhiprogrammi osaks. Statistikaametit mõjutavad eelarve kärped, mille tõttu peab üle vaatama statistikatööd ja vajadusel osa neist ära jätma.

Mõne statistikatööga jätkatakse 2022. aastal programmiväliselt, sealhulgas eksperimentaalstatistikaga, mille olulisust rõhutati. Kui eksperimentaalstatistika tagant peaks toetus kaduma ning tellimustöid ei ole piisavalt, suunatakse inimesed teiste statistikatööde peale.

Seesugusele statistikale on aga selge huvi ja vajadus ning tuleks leida lahendus eksperimentaalstatistika tegemiseks.

Juhiti tähelepanu suurematele statistikatööde arendustele. Ollakse olukorras, kus eelarve jääb suuresti samaks 2026. aastani, kuid EL poolelt vajadused aina kasvavad. Muret tunnevad suureneva koormuse ees ka teised riigid ning seda juba väljendatakse Eurostatile.

Arutelu:

Hede Sinisaar: Arengukavade näitajad on üks osa mõju hindamisest, mida tegelikult ei saa hetkel lugeda teadus-arendustegevuseks. Statistika tegemine mängib aga siinkohal olulist rolli ning oleks oluline arvestada seda vähemalt mingil määral teadus-arendustegevuseks.

Üllar Jaaksoo: On vajalik mõista, palju kulub määruste rakendamiseks raha. Lisaks sellele tuleks statistikaametis mõelda rahastamismudeli läbipaistvamaks muutmisele.

Ott Velsberg: On arutatud mõtet panna uuest SF perioodist statistikaamet programmi kaastäitjaks, andmehalduse vaatest on see tänaseks juba ka tehtud. Laiemas pildis oleks võib-olla võimalik eksperimentaalstatistikat ka SF-ga rahastada.

OTSUSTATI:

2.1 Võtta info teadmiseks.

2.2 Statistikaametil valmistada ette statistikanõukogu liikmete arvamuste alusel statistikanõukogu arvamus statistikaameti 2022.-2026. aasta statistikatööde loetelu kohta ning saata 25.06 nõukogule kooskõlastamiseks.

3. Ülevaade andmekorjest ning sammudest andmeesitajate koormuse vähendamiseks

Jaanus Kroon andis ülevaate Eesti Panga andmekorjest ning sammudest andmeesitajate koormuse vähendamiseks (lisa 2). Räägiti halduskoormuse hetkeolukorrast.

Pankade aruandluskoormus on väga suur, kuid andmeid esitatakse eeskujulikult. Ettevõtete puhul aga laekuvad tähtajaliselt vaid 49% ning kahe aruandlusperioodi lõpuks 98% aruannetest.

Andmeesitajate koormuse vähendamiseks rakendatakse integreeritud aruandlust, taaskasutatakse andmeid maksimaalses võimalikus ulatuses ning eelistatakse valimeid seal, kus võimalik. Ehkki iga-aastaselt viiakse majasiseselt läbi ka küsitlust, et loobuda vähemolulisematest lõigetest, ei ole see veel õnnestunud.

Heidi Pellmas andis ülevaate statistikaameti andmekorjest ning sammudest andmeesitajate koormuse vähendamiseks (lisa 3). Üldised proportsioonid sarnanevad Eesti Pangale. Tähtjaks esitavad andmeid ligi 50% majandusüksustest. Keskmiselt kulub andmeesitajal ühe aruande täitmiseks 64 minutit. 2017. aastal alustas statistikaamet sunnirahadega, tänaseks rakendatakse ettekirjutusi 19 statistikatöö raames, mille tõttu on stabiliseerunud andmete esitamine 2019. aastast. Lisaks sunnirahadele on 2019. aastast tööl suurkliendihaldurid, kes tegelevad suurte ettevõtetega, et toetada neid andmete esitamisel.

Halduskoormuse vähendamiseks rakendatakse sarnaseid samme Eesti Pangale. Halduskoormus otseselt ei vähene, kuid arvestatakse andmeesitaja mugavusega. Arendamisel on uus andmekogumise rakendus. Regulaarselt vaadatakse üle küsimustikke, et need oleksid andmeesitajatele arusaadavamad ja lihtsamini täidetavad.

OTSUSTATI:

3.1 Võtta info teadmiseks.

4. Ülevaade riiklikust Aruandlus 3.0 projektist

Marek Začek andis ülevaate Aruandlus 3.0 projektist (lisa 4). Riigi eelarvestrateegia tõttu on AA3 projekt statistikaametis 1. juulist külmutatud kuni võimalike eelarveliste vahendite tekkimiseni

tulevikus. Räägiti töödest, mis enne külmutamist teostati. Plaanis on minna rahastust uuesti taotlema.

OTSUSTATI:

4.1 Võtta info teadmiseks.

5. Peadirektori kandidaat

Eve Limbach-Pirn tutvustas statistikaameti peadirektori värbamisprotsessi ning rääkis lühidalt peadirektori kandidaadist. Seejärel vestlesid statistikanõukogu liikmed kandidaadiga ning esitasid talle küsimusi. Peale vestlusringi arutasid liikmed omavahel kandidaadi sobivust ametikohale ning kujundasid ühise arvamuse. Ühehäälselt otsustati toetada kandidaadi valimist statistikaameti peadirektoriks.

OTSUSTATI:

5.1 Toetada avaliku teenistuse tippjuhtide valiku komisjoni esitatud kandidaadi sobivust statistikaameti peadirektori ametikohale.

LISAD:

1. Esitlus „2022-2026 statistikaprogramm“
2. Esitlus „EP Statistikanõukogu juuni 2021“
3. Esitlus „SA Andmete kogumine ja halduskoormus“
4. Esitlus „AA3 staatus 2021“

(allkirjastatud digitaalselt)

.....
Üllar Jaaksoo

.....
Astrid Aavola